

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobkyně: I. P.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X. ze dne 30. 1. 2024,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X. ze dne 30. 1. 2024 a jemu předcházející rozhodnutí č. j. X. ze dne 27. 10. 2023 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Rozhodnutím č. j. X. ze dne 27. 10. 2023 žalovaná zamítla žádost žalobkyně o invalidní

důchod. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-sever totiž dospěla k závěru, že se v případě žalobkyně nejedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, na základě něhož poklesne pracovní schopnost pojištěnce nejméně o 35 %.

2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami. Namítla, že po ischemické cévní mozkové příhodě se jí změnil život. Dále popsala své další zdravotní potíže (nestabilita, motání hlavy, závratě, brnění a bolesti levé strany těla, úzkost při větším počtu lidí). Celý život pracovala, ale kvůli špatnému zdravotnímu a psychickému stavu toho již není schopna. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu VI (Postižení nervové soustavy), položku 1a (Cévní postižení mozku a míchy, dětská mozková obrna; minimální funkční postižení, nevýznamné oslabení funkce s jemnou ztrátou speciálních dovedností, zachována schopnost vykonávat denní aktivity) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje 10 %. Lékař IPZS tuto hodnotu zvýšil o 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, a to s ohledem na další postižení žalobkyně. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila 20 %.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobkyně brojila žalobou. Po prodělání ischemické cévní mozkové příhody v dubnu roku 2023 začala mít větší psychické problémy. Rovněž se u ní začaly objevovat i další zdravotní potíže (problémy s rovnováhou, zakopávání, motání hlavy). Také si zlomila zápěstí, když z důvodu oslabené levé strany těla upadla. To vše jí neumožňuje plnohodnotně žít a vykonávat práci.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékaře IPZS, dle kterého žalobkyně není invalidní. Posudek žalovaná vyhodnotila jako úplný, celistvý a přesvědčivý. Na závěr navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobkyně.

III. Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Obecná východiska

6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní

schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)]

7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně. Zároveň tento postup navrhla i samotná žalovaná.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 35 %, a proto se v jejím případě jednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobkyně shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola V (Duševní poruchy a poruchy chování), položka 5c (Poruchy neurotické, vyvolané stresem a psychosomatické poruchy; Úzkostné a fobické poruchy, generalizovaná úzkostná porucha, sociální fobie, specifické fobie, smíšené úzkostně-depresivní poruchy, obsedantně kompulzivní porucha, reakce na závažný stres a poruchy přizpůsobení, posttraumatická stresová porucha, disociativní porucha, porucha somatoformní, neurastenie; středně těžké funkční postižení, značně snížená úroveň sociálního fungování, výkon některých denních aktivit značně omezen) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 25-35 %. Posudková komise zvolila horní hranici uvedeného rozmezí. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně tudíž činí 35 %. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den psychiatrického vyšetření žalobkyně, tedy 24. 8. 2023. Platnost stanovila trvale, neboť nelze předpokládat, že by se zdravotní stav žalobkyně stabilizoval a zlepšil.
11. Co se týče výkonu pracovní činnosti posudková komise uvedla, že pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobkyně schopna práce ve zvýšeném riziku stresu, směnném provozu, velkém kolektivu, vynuceném tempu. Je naopak schopna výkonu lehké práce. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise a obsahu posudku účastníci nic nenamítli.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje

skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 35 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí nepřiznávajícímu žalobkyni invalidní důchod.

IV. Závěr

13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně není invalidní, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita prvního stupně žalobkyně vznikla ke dni 24. 8. 2023 a nadále trvá** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. Procesně úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložila vůči procesně neúspěšné žalované (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Podle obsahu soudního spisu jí však žádné nevznikly (žalobu doručila osobně, k posudku se nevyjádřila). Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 3. září 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce